

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka a ve věci

navrhovatele: **Volt Česko**, IČO: 17290775
sídlem Na dlouhém lánu 343/34, 160 00 Praha 6,
zastoupený Mgr. Petrou Stupkovou, advokátkou
sídlem Na Zderaze 1275/15, 120 00 Praha 2

a

dalších účastníků: **1) Krajský úřad Ústeckého kraje**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem
2) Svoboda a přímá demokracie (SPD), IČO: 04134940
sídlem Rytířská 410/6, 110 00 Praha 1
zastoupený JUDr. Adamem Batunou, advokátem
sídlem Václavské náměstí 846/1, 110 00 Praha 1

o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky za Ústecký kraj konané ve dnech 3. a 4. října 2025

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se návrhem podaným v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení registrace kandidátní listiny účastníka 2) registrované podle § 33 odst. 3 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky (dále jen „zákon o volbách“), a to rozhodnutím účastníka 1) ze dne 15. 8. 2025, č. j. KUUK/114065/2025/MV, pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky za Ústecký kraj konané ve dnech 3. a 4. října 2025.

Návrh

2. V návrhu navrhovatel namítal, že v rámci kandidátní listiny účastníka 2) nebyli jen kandidáti, kteří jsou jeho členy či nestraníci, ale též členové dalších politických stran, a to Trikolory, PRO Právo Respekt Odbornost (dále jen „PRO“) a Svobodní (všechny dále jen „ostatní politické strany“). Kandidátní listina je přitom registrována pouze jako kandidátní listina účastníka 2), nikoliv jako koaliční kandidátní listina podle zákona o volbách.
3. Spojení ostatních politických stran s účastníkem 2) a jejich společná kandidatura na jedné kandidátní listině je koalicí, na kterou se podle § 49 odst. 1 zákona o volbách vztahují vyšší

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

procentuální nároky v potřebném počtu získaných hlasů k postupu do prvního skrutinia. Dále navrhovatel popsal skutkový stav, ze kterého dovodil, že se v daném případě jedná o nepřiznanou koalici. Poukázal na to, že na zařazení členů ostatních politických stran se dohodly ostatní politické strany s účastníkem 2) v memorandu o spolupráci. Ačkoliv ve volbách do krajských zastupitelstev kandidovali účastník 2), PRO a Trikolora jako koalice, nyní kandidují v rámci jedné kandidátní listiny účastníka 2). Jejich formát spolupráce se však nijak neliší. Společně vystupují v předvolební kampani a používají marketingové materiály, které zobrazují účastníka 2) a ostatní politické strany společně.

4. Na volebních materiálech je běžně nejviditelnější nápis „Jo!“ s menším sloganem „Pojďme na to“, což naznačuje, že tato nepřiznaná koalice má i nepřiznaný název. Na podporu svých tvrzení navrhovatel označil řadu důkazů, a to články z webu účastníka 2), rozhovor se Zuzanou Majerovou ze dne 27. 11. 2024, webové stránky politické strany Svobodní, článek iDNES o straně PRO a vyjádřením jejích členů, rozhodnutím o registraci koaliční listiny v Ústeckém kraji v roce 2024, marketingové materiály účastníka 2) a ostatních politických stran, dále vybrané screenshoty z webových stránek www.pojdmenato.cz.
5. Byť se obdobnou situací zabýval i nález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96, měl navrhovatel za to, že není v daném případě aplikovatelný, stejně jako usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24. Dle navrhovatele nebyl případ nepřiznaných koalic v rámci českého soudního systému uspokojivě řešen, neboť dosud byly řešeny případy, ve kterých se fakticky jednalo o jednu politickou stranu, případně o jednu politickou stranu s pouhým zapojením jednotlivých členů jedné další politické strany na kandidátní listinu. Současný stav však ukazuje eskalaci situace v účelové spojení politických subjektů za účelem obejití uzavíracích klauzulí a v důsledku i popření jejich účelu. V daném případě nelze tuto nepřiznanou koalici označit za individuální kandidaturu některých členů, ale za společnou kandidaturu více politických stran a hnutí, tj. koalici. Ostatní politické strany se nechtějí nechat „vytáhnout“ do Poslanecké sněmovny přes rizikové kvorum 11 %, ale volí nelegitimní bezpečné kvorum 5 %, což do rovnosti šancí kandidujících subjektů zasahuje. V daném případě nemůže docházet k absurdní situaci, ve které politický subjekt rozhoduje o tom, zda se na něj určité přísnější ustanovení volebního zákona vůbec použije.
6. Spojení účastníka 2) a ostatních politických stran je nepřiznanou koalicí, která nebyla přiznána jen z důvodu obejití uzavírací klauzule podle § 49 zákona o volbách. V daném případě se tak jedná o obcházení zákona a zneužití práva, které je zakotveno v čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Dále dochází k porušení rovnosti účastníků politické soutěže, což je základní rys demokratické politické soutěže ve smyslu čl. 5 Ústavy a čl. 22 Listiny základních práv a svobod.

Vyjádření účastníka 1)

7. Účastník 1) k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k návrhu, v němž zrekapituloval průběh řízení o registraci účastníka 2) s tím, že nemohl postupovat jinak, jelikož zákon o volbách jednoznačně říká, kdo může kandidátní listinu podat a jaké má mít náležitosti. Pokud je to splněno, musí účastník 1) rozhodnout v souladu s § 33 zákona o volbách a nemá prostor k dalšímu zkoumání kandidátní listiny.

Vyjádření účastníka 2)

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

8. Účastník 2) uvedl, že návrh považuje za nedůvodný. V posuzovaném případě byla kandidátní listina podána výlučně účastníkem 2), který je k tomu podle § 31 odst. 1 zákona o volbách oprávněn. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že účast členů jiných stran na kandidátní listině jedné strany z ní koalici nečiní. Pro účely volebního zákonodárství je právně relevantní pouze formálně založená koalice. Jakékoli politické či programové spolupráce, dohody či podpora mezi subjekty, pokud nepřekročí rámec zákonných ustanovení, nemohou být důvodem k odmítnutí registrace kandidátní listiny. Svou argumentaci účastník 2) podpořil odkazy na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 127/96 a usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. Vol 57/2017, které považuje v dané věci za relevantní. Zákon o volbách neumožňuje „překvalifikovat“ samostatnou kandidátní listinu na koaliční či odmítnout kandidátní listinu na základě politologických úvah či indicií. Přítomnost osob spjatých s jinými stranami je v rámci soutěže politických stran legitimní a nemá vliv na právní kvalifikaci kandidátní listiny.

Posouzení věci soudem

9. Soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny procesní předpoklady pro to, aby mohlo být přistoupeno k meritornímu projednání věci. S ohledem na skutečnost, že se v předmětné věci jedná o řízení ve věci zrušení registrace kandidátní listiny, jsou tyto předpoklady upraveny vedle zákona o volbách i v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Soud zkoumal podle § 92 s. ř. s. svou věcnou a místní příslušnost k projednání podaného návrhu a dospěl k závěru, že zdejší soud je věcně a místně příslušný k jeho projednání. Dále soud shledal, že navrhovatel je k návrhu podle § 89 odst. 4 s. ř. s. aktivně legitimován. Podle § 89 odst. 5 s. ř. s. soud rozhodoval bez jednání.
10. Podle § 49 odst. 1 zákona o volbách Český statistický úřad zjistí,
- a) které politické strany nebo politická hnutí získaly méně než 5 procent z celkového počtu platných hlasů,
 - b) které koalice složené ze 2 politických stran, popřípadě politických hnutí získaly méně než 8 procent z celkového počtu platných hlasů,
 - c) které koalice složené ze 3 a více politických stran, popřípadě politických hnutí získaly méně než 11 procent z celkového počtu platných hlasů.
11. Podle § 49 odst. 2 zákona o volbách při dalším zjišťování volebních výsledků a přidělování mandátů se již k politickým stranám, politickým hnutím a koalicím podle odstavce 1 a hlasům pro ně odevzdaným nepřihlíží.
12. Podle § 31 odst. 1 zákona o volbách kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice; za kandidátní listinu podanou koalicí se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.
13. Podle § 32 odst. 1 kandidátní listina obsahuje
- a) název volebního kraje,
 - b) název politické strany, politického hnutí nebo koalice a její složení,
 - c) jména a příjmení kandidátů, pohlaví, věk ke druhému dni voleb, jejich povolání, obec, kde jsou přihlášeni k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou

členy, nebo údaj, že kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen „bez politické příslušnosti“),

d) pořadí kandidáta na kandidátní listině, vyjádřené pomocí arabského čísla,

e) jméno a příjmení zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice s uvedením místa, kde je přihlášen k trvalému pobytu; politická strana, politické hnutí a koalice má právo navrhnout náhradníka zmocněnce a uvede jeho jméno a příjmení a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu,

f) jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,

g) podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice,

h) jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany nebo politického hnutí; v případě koalice jména a příjmení, označení funkcí a podpisy všech osob oprávněných jednat jménem všech politických stran a politických hnutí, které ji tvoří.

14. Podle § 33 odst. 1 zákona o volbách krajský úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb předložené kandidátní listiny. Není-li kandidátní listina podána v souladu s § 31, nemá-li náležitosti podle § 32 nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve krajský úřad písemně prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, politické hnutí nebo koalici nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranila do 50 dnů přede dnem voleb.
15. Podle § 33 odst. 3 zákona o volbách krajský úřad ve lhůtě 49 dnů přede dnem voleb rozhodne
 - a) o registraci bezvadné kandidátní listiny,
 - b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána v souladu s § 31 nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 32 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2.
16. Soud zdůrazňuje, že řízení o registraci kandidátních listin je registračním řízením, které je druhem správního řízení se specifickými charakteristikami odlišujícími ho od jiných forem řízení, jako je například povolovací řízení či evidenční řízení. Registračnímu řízení podléhají například i politické strany a hnutí při svém vzniku podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (srov. § 6 daného zákona).
17. Registrační řízení je formálním řízením, ve kterém registrační orgán toliko přezkoumává, zda návrh na registraci obsahuje právním předpisem požadované údaje, zda jsou přiloženy právním předpisem požadované listiny, a z nich vyplývají údaje, které mají být registrovány. Věcný přezkum správnosti registrovaných údajů, který by vyžadoval dokazování a zjišťování skutkového stavu, se v registračním řízení neprovádí. Registrační orgán tedy nezkoumá, zda údaje v návrhu a listinách odpovídají skutečnosti; jejich správnost či pravost je nutno napadnout v jiném řízení a na základě výsledku jiného řízení je možno dosáhnout změny registrace. Tomu odpovídá i krátká lhůta k provedení registračního řízení, v níž není prostor pro vedení standardního zjišťování skutkového stavu dokazováním.
18. Ve vztahu k volbám a registraci kandidátních listin zákonodárce zakotvil registrační řízení do všech volebních předpisů upravujících evropské, prezidentské, parlamentní, krajské i obecní volby. Vzhledem k uvedené jednotě registračního řízení ve věcech voleb lze judikaturu a závěry vztahující se k registračnímu řízení pro jeden druh voleb zpravidla přenést i na registrační řízení v jiných volbách.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

19. Ve vztahu k projednávané věci soud konstatuje, že účastník 1) jako krajský úřad je registračním orgánem, který má možnost v registračním řízení rozhodnout pouze o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině (§ 33 odst. 3 zákona o volbách). Při registraci kandidátních listin může registrační orgán zkoumat jen omezený okruh skutečností, uvedených v § 31 a § 32 zákona o volbách, např. zda uvedené povolání kandidáta na kandidátní listině odpovídá obecnému vnímání tohoto pojmu a neobsahuje navíc údaje, které nelze za povolání označit [srov. § 32 odst. 1 písm. c) zákona o volbách, či usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2018, č. j. 5 A 214/2018-25, a nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 12. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 3181/18].
20. Registrační orgán nemůže odmítnout registraci či škrtnout kandidáta z jiných důvodů než z důvodů výslovně uvedených v zákoně o volbách a rovněž soud v rámci přezkumu postupu registračního orgánu je oprávněn posuzovat pouze správnost postupu registračního orgánu a stejně jako registrační orgán nemá oprávnění posuzovat otázky nesouvisející s případnými protiprávními jednáními mimo vlastní registraci (srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 2020, č. j. 40 A 7/2020-82; usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 9. 2016, č. j. 64 A 5/2016-53; usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 9. 2006, č. j. 22 Ca 315/2006-10).
21. Dále se soud zabýval tím, co musí ve vztahu k tvrzeným námitkám o nepřiznané koalici účastník 1) jako registrační orgán zkoumat.
22. Ze zákona o volbách vyplývá, že není upravena exkluzivita členství v politické straně pro kandidaturu ve volbách, jinými slovy politické strany na svých kandidátních listinách mohou umisťovat nestraníky i členy jiných politických stran [srov. § 32 odst. 1 písm. c) zákona o volbách]. Tuto praxi potvrdil i Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24, v němž uvedl, že „*politické strany nejsou limitovány v tom, zda na kandidátní listině, kterou podávají, uvedenou výhradně své členy nebo i osoby, které nejsou členy žádné strany, případně členy jiné politické strany (shodně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96, publ. jako N 41/5 SbNU 349). Ani skutečnost, že na kandidátní listině jedné politické strany či hnutí figurují členové jiné politické strany či hnutí, nečiní z takové kandidátní listiny koaliční kandidátní listinu ve smyslu § 31 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu, nejsou-li splněny požadavky uvedené v tomto ustanovení (tj. jednoznačné označení kandidátní listiny za koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí, uvedení členů koalice a názvu koalice).*“
23. Soud dále považuje za stále aktuální závěry Ústavního soudu uvedené v nálezu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 127/96, v němž Ústavní soud mimo jiné vyslovil, že pojem koalice může „*označovat různé stupně vztahů od pouhé spolupráce mezi libovolnými stranami, přes užší či volnější propojení až k stupni spolupráce, který předchází sloučení takových stran. Zákon o volbách v žádném svém ustanovení neupravuje veřejnoprávní podmínky pro vznik a činnost koalice, nezakotvuje pravomoc žádného orgánu rozhodovat o tom, že určitý politický subjekt (politická strana nebo deklarované či nedeklarované seskupení politických stran nebo hnutí) účastníci se voleb (např. jako strana) nutno chápat jako koalici, není tedy dáno žádné oprávnění státního či výkonem veřejné moci pověřeného orgánu zasahovat svým rozhodováním do (před)volebních aktivit politických subjektů.*“

Z daného právního stavu lze dovodit, že jen sám politický subjekt dobrovolně rozhoduje, zda se chce voleb účastnit jako (volební) subjekt samostatný nebo jako (volební) koalice. Při nedostatku jiné právní regulace je tedy relevantní jedině to, jakým způsobem takový subjekt své kandidátní

listiny zaregistroval. Vyplývá to i z toho, že citovaný zákon ve výčtu subjektů oprávněných podávat kandidátní listiny pro volby uvádí vedle politických stran i koalice bez jakéhokoli dalšího určení či charakteristiky. Utváření (volebních) koalic tak podléhá dohodě stran, která není nijak veřejnoprávně regulována, resp. zakázána. Uvedený zákon nespojuje s takovým jednáním žádné právní důsledky pro kandidující stranu, není ani stanoveno, že na kandidátní listiny se zapisují pouze členové kandidující strany. Vytvoření koalice je - za současné právní úpravy - volní akt, tj. projev vůle dvou či více politických stran či hnutí vytvořit volební koalici, což nepodléhá žádnému dalšímu schvalovacímu aktu či přezkumu státních orgánů.“

24. Jak vyplývá ze současného znění § 31 odst. 1 zákona o volbách, za kandidátní listinu koalice se považuje ta, která je jako koaliční označena. Vychází se zde tedy z formálního označení kandidátní listiny, nikoliv z toho, zda politické strany předkládající kandidátní listinu naplňují znaky koalice či nikoliv. Pokud by měl být posuzován faktický stav, tedy zda se jedná o kolaci, náležitostí přikládanou ke kandidátní listině koalice by musely být i listiny koalice prokazující, např. dohoda o vytvoření koalice (o spolupráci) mezi politickými stranami, a zákonodárce by koalici definoval, což se však dosud nestalo. Právní situace je v současnosti taková, že pro registraci kandidátní listiny postačuje pouze vyjádřená vůle kandidujících subjektů, zda budou kandidovat samostatně nebo v koalici a registrační orgán je tímto projevem vůle vázán. Soud si je samozřejmě vědom spornosti postupu, ve kterém může být obcházeno kvorum pro vstup koalic pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky prostřednictvím kandidátní listiny jedné politické strany. V daném případě však nemá registrační orgán zákonné nástroje ani pravomoc, jak tomuto jednání čelit. Pokud je vůlí zákonodárce tomuto postupu bránit, je namístě, aby byl průběh registračního řízení zákonodárcem novelizován.
25. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že se meritum argumentace navrhovatele míjí s předmětem registračního řízení. Soud je v tomto případě soudem přezkumným, který posuzuje zákonnost a správnost postupu registračního orgánu, tedy účastníka 1). Soud v postupu účastníka 1) pochybení neshledal, neboť ten správně podanou kandidátní listinu nehodnotil jako kandidátní listinu podanou koalici.
26. Soud nepovažoval za nutné provádět dokazování předloženými listinami, neboť by to bylo nadbytečné. Navrhované dokazování totiž směřovalo k prokázání nepřiznané koalice, což nebylo předmětem registračního řízení ani přezkumného řízení soudního.
27. Vzhledem ke shora uvedenému dospěl soud k závěru, že návrh je nedůvodný, a proto ho výrokem I. usnesení zamítl.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebního soudnictví nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 27. srpna 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..